

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА
за результатами вивчення Державною службою якості освіти України
організації та проведення закладами освіти вступної кампанії в 2022 році
(вища та фахова передвища освіта)

Державна служба якості освіти України (далі – Служба) в 2022 році здійснила вивчення організації та проведення вступної кампанії закладами освіти та їхніми відокремленими структурними підрозділами (далі – заклади освіти) з урахуванням умов дії на території України воєнного стану.

Основною метою проведення Службою вивчення є моніторинг і вивчення підготовленості, якісної діяльності Приймальних комісій закладів освіти та попередження виявлення недоліків під час проведення вступної кампанії.

При вивченні Службою перебігу вступної кампанії в 2022 році зроблено акцент на такі основні напрями:

- ✓ актуальність внесення до Єдиної державної електронної бази з питань освіти (далі – ЄДЕБО) Правил прийому закладами освіти, які здійснюють набір в 2022 році;
- ✓ змістовність Правил прийому до закладів освіти;
- ✓ достовірність інформації про основні дані та Приймальні комісії закладів освіти;
- ✓ окремі питання оприлюднення інформації на сайтах закладів освіти;
- ✓ аналіз роботи гарячої телефонної лінії Служби.

При проведенні вивчення вступної кампанії в 2022 році Службою застосовано узагальнений підхід до всіх закладів освіти, у тому числі до відокремлених структурних підрозділів, які мають в ЄДЕБО окремий обліковий запис.

Під час проведення вивчення **основний акцент Службою зроблено на сферу освіти, за якою заклади освіти оголошували набір на навчання (фахова передвища та вища освіта)**, керувалися положеннями Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році (далі – Порядок ВО), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 27.04.2022 № 392, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.05.2022 за № 487/37823 (із змінами) та Порядку прийому на навчання до закладів фахової передвищої освіти в 2022 році (далі – Порядок ФПВО), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2022 № 364, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.05.2022 за № 487/37822 (із змінами).

На підставі даних, які містяться в ЄДЕБО, щодо наявності правил прийому, конкурсних пропозицій, відомостей про приймальні комісії тощо, **в 2022 році оголосили набір на навчання для здобуття вищої та/або фахової передвищої освіти 1151 заклад освіти**, з яких 694 є базовими.

Під час вступної кампанії 2020 року оголошували набір 1227 закладів освіти, а під час вступної кампанії 2021 року – 1185 закладів освіти.

Наведені показники зменшення кількості закладів освіти, які оголошували набір на навчання в 2022 році обумовлені здебільшого процесами реорганізації (об'єднання) закладів освіти, які ще до початку воєнного стану документально розпочали такі процедури.

Заклади освіти, які оголошували набір на навчання за формою власності:	Всього	Базові заклади освіти	Відокремлені структурні підрозділи
Державної форми власності	719	395	324
Комунальної форми власності	191	182	9
Приватної форми власності	241	117	124
Разом:	1151	694	457

Службою приділено окрему увагу питанню щодо аналізу закладів освіти, які мають ліцензії у сфері вищої та фахової передвищої освіти, і одночасно оголошували на ці сфери набір в 2022 році. За перевіреною інформацією про наявність ліцензії та внесені до ЄДЕБО конкурсні пропозиції встановлено **134 заклади освіти зі «змішаним набором»**, що на 12 закладів освіти менше ніж в 2021 році.

Заклади освіти, які оголошували набір на навчання за визначеною сферою освіти:	Всього	Базові заклади освіти	Відокремлені структурні підрозділи
Вища освіта (виключно)	339	259	80
Фахова передвища освіта (виключно)	678	369	309
«Змішаний набір» (фахова передвища та вища освіта)	134	66	68
Разом:	1151	694	457

Окремими числами слід відмітити, що серед **812** закладів освіти, які оголошували набір у сфері фахової передвищої освіти, **81** має статус «закладу професійної (професійно-технічної) освіти» (майже всі ці заклади освіти оголошували набір на навчання для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра на основі ступеня кваліфікованого робітника) та **547** має статус «закладу фахової передвищої освіти».

Узагальнюючи основні показники кількості закладів освіти, які оголошували набір на навчання для здобуття фахової передвищої та вищої освіти в 2022 році, Службою зроблено висновок, що умови воєнного стану в Україні значно не вплинули на оголошення прийому закладами освіти, та, закладами освіти зроблено акцент на попит від потенційних вступників через аналіз діяльності проведення ними вступних кампаній у попередні роки.

1. Актуальність внесення до ЄДЕБО Правил прийому закладами освіти.

В умовах воєнного стану заклади освіти мали швидко та оперативно здійснити відповідні процедури задля ефективної організації вступної кампанії.

Враховуючи основні положення Закону України № 2157-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України у сфері освіти» прийом на навчання для здобуття ступеня молодшого бакалавра, бакалавра

та магістра та прийом на навчання до закладів фахової передвищої освіти у 2022 році здійснювався в особливому порядку, визначеному Міністерством освіти і науки України.

З урахуванням того, що Порядки ВО та ФПВО набули чинності 03.05.2022, заклади освіти були зобов'язані в найкоротші строки після цієї дати оприлюднити розроблені Правила прийому («нові редакції») відповідно до цих Порядків на офіційних сайтах та завантажити їх до ЄДЕБО, які після завантаження автоматично оприлюднюються в розділі «Вступна кампанія» Реєстру суб'єктів освітньої діяльності.

На підставі відомостей з ЄДЕБО станом на 17.10.2022 Службою здійснено аналіз даних на предмет вчасного внесення (редагування) закладами освіти інформації про затверджені Правила прийому відповідно до чинних Порядків. Враховуючи, що перше завантаження інформації, яка втратила актуальність із набранням чинності Порядків ВО та ФПВО, відбулося ще наприкінці грудня 2021 при здійсненні аналізу даних Службою зроблено основний акцент на дати останньої зміни завантажених Правил прийому до ЄДЕБО. Тобто, виявлення Службою закладів освіти, які не здійснили оновлення інформації про Правила прийому після набуття чинності відповідних Порядків ВО та ФПВО.

Проведений аналіз показав наступне:

Оголошено набір у 2022 році	Загальна кількість закладів освіти		Заклади освіти, які не внесли або не здійснили оновлення інформації в ЄДЕБО (за формою власності)		
	Всього	з них не внесли або не здійснили оновлення інформації в ЄДЕБО	Державна	Комунальна	Приватна
Вища освіта	339	12	5	-	7
Фахова передвища освіта	678	31	20	3	8
«Змішаний» набір	134	1	-	-	1
Разом:	1151	44	25	3	16

Під час аналізу Службою з'ясовано, що 5 закладів освіти, які взагалі не внесли інформацію про правила прийому до ЄДЕБО, які є відокремленими структурними підрозділами трьох закладів вищої освіти. Слід відмітити, що з 5 закладів інформація про наявність офіційної інтернет-сторінки (сайту) в основних даних ЄДЕБО відсутня у двох закладів освіти. Службою проаналізовано офіційні сайти базових закладів цих відокремлених структурних підрозділів, де в чотирьох закладах виявлено інформацію про затверджені в установленому порядку чинні Правила прийому. Службою доведено виявлені недоліки до керівництва цих закладів.

Слід звернути увагу, що з 20 закладів освіти, які оголошували набір для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра та вчасно не внесли зміни про Правила прийому до ЄДЕБО, 17 – це заклади, які мають статус закладу професійної (професійно-технічної) освіти. Отже, Службою зроблено висновок, що майже кожен четвертий заклад професійної (професійно-технічної) освіти, який оголошував набір

для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра (з 81) не дотримується основних вимог Порядку вступу.

Додатково Службою проаналізовано заклади освіти, які мають статус «наукових установ/інститутів» та мають ліцензію виключно за третім (освітньо-науковим) ступенем вищої освіти. В ЄДЕБО наявна інформація про 185 наукових установ. Однак, серед цих установ лише 57 закладів завантажили інформацію про Правила прийому до ЄДЕБО, з яких 36 закладів освіти не змінювали відповідну інформацію до чинного Порядку ВО (діапазон дат внесення (редагування) становить грудень 2021 – лютий 2022). Служба звертає увагу, що такий підхід закладів освіти, які здійснюють підготовку виключно за рівнем доктора філософії, до виконання вимог законодавства щодо організації вступної кампанії має системний характер, що у майбутньому потребує значного вивчення діяльності таких закладів освіти під час вступних кампаній наступних років.

Крім того, протягом вступної кампанії 2022 року Службою частково здійснювався аналіз Правил прийому, які завантажені закладами освіти до ЄДЕБО на предмет внесених змін. Службою виявлено 7 закладів освіти якими було оголошено додатковий набір (поза встановленими Порядком основними строками). Однак, інформація про здійснення додаткового набору відсутня в Правилах прийому та в оприлюднених на офіційних сайтах рішеннях (протоколах) Приймальних комісій цих закладів освіти.

Підсумовуючи викладене, Службою зроблено висновок, що незважаючи на виявлені поодинокі випадки порушення Порядку вступу (з урахуванням непередбачуваних обставин, обумовлених воєнним станом) значною більшістю закладів освіти було вчасно внесено інформацію в ЄДЕБО про чинні правила прийому та зміни до них.

2. Деякі питання змістовності Правил прийому до закладів освіти.

З урахуванням проведення закладами освіти вступної кампанії 2022 року в особливому порядку Службою приділено значну увагу питанню змістовності Правил прийому до закладів освіти.

Завдяки наданій інформації від вступників, яка надходила у вигляді консультаційних питань на телефони гарячої лінії Служби під час вступної кампанії 2022 року було здійснено детальний аналіз змісту Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти 42 закладів освіти, Правил прийому до 37 закладів фахової передвищої освіти.

Службою виявлено наступні основні недоліки в змісті Правил прийому до закладів освіти:

- ✓ відсутня інформація про наявність та терміни дії акредитації освітніх програм (спеціальностей), що в цілому не може надати потенційним вступникам об'єктивного бачення про наявність акредитації при завершенні навчання за визначеними освітніми програмами у разі вдалого вступу на рівні вищої освіти. Таким чином, постає питання, щодо ознайомлення вступників з вимогами частини шостої статті 7 Закону України «Про вищу освіту»;
- ✓ відсутня інформація про перелік конкурсних пропозицій закладу освіти для прийому на старші курси (або зі скороченим терміном навчання)

та інформація про виділений ліцензований обсяг для цих конкурсних пропозицій;

- ✓ відсутній порядок та форми проведення вступних випробувань (зокрема, творчих конкурсів), спосіб та місце оприлюднення їх результатів, що викликає серед вступників сумнів щодо прозорості діяльності Приймальної комісії;
- ✓ відсутній порядок виконання вступниками вимог до зарахування на місце за кошти фізичних та/або юридичних осіб, що може слугувати таким вступникам втратою права на обрання місця навчання.

Здебільшого закладами освіти невідкладно виправлялися виявлені Службою недоліки. Однак, декілька років поспіль основні недоліки Службою виявляються систематично. В свою чергу Служба в цьому році надала консультативну допомогу 17 закладам освіти щодо питання змістовності Правил прийому.

Служба в черговий раз рекомендує закладам освіти приділити більшу увагу питанню формування змісту Правил прийому з урахуванням окремих положень, які самостійно визначає заклад освіти відповідно до визначених Порядків прийому.

3. Достовірність інформації про основні дані закладу освіти та Приймальні комісії в ЄДЕБО.

В умовах воєнного стану заклади освіти доклали максимальних зусиль з метою збереження життя та здоров'я громадян України, створення безпечного освітнього середовища для учасників освітнього процесу та забезпечення максимально сприятливих умов з організації прийому вступників. З областей, де тривають (тривали) активні бойові дії, заклади фахової передвищої та вищої освіти тимчасово перемістилися на безпечні території України.

Слід звернути увагу, що з метою забезпечення ефективної комунікації між потенційними вступниками та закладом освіти крім контактних даних на сайтах закладів освіти основні відомості про фактичну, юридичну адресу, основні телефони, електронну пошту та посилання на вебсайт закладу та зокрема Приймальних комісій містяться в розділі «Вступна кампанія» Реєстру суб'єктів освітньої діяльності.

Службою проведено аналіз відомостей про Приймальні та відбіркові комісії закладів освіти, які містяться в ЄДЕБО. Зокрема Службою було проаналізовано наступну інформацію в ЄДЕБО:

- ✓ тип Приймальної комісії (основна або відбіркова);
- ✓ відомості про Голову та Відповідального секретаря;
- ✓ адреса комісії;
- ✓ адреса електронної пошти;
- ✓ контактні телефони комісії;
- ✓ адреси інтернет-сайтів;
- ✓ дати початку та дати закінчення роботи комісій;
- ✓ адреси прийому документів (за наявності).

Позитивною рисою простежується відповідальність закладів освіти щодо забезпечення оприлюднення інформації. Майже всі заклади освіти

забезпечили внесення відомостей про Приймальні комісії в ЄДЕБО. Однак, Службою виявлено окремі випадки щодо недостовірності або розбіжностей інформації, наявній в ЄДЕБО, з іншими відкритими джерелами окремих закладів освіти:

- ✓ не оновлено інформацію про Відповідального секретаря з урахуванням змін в структурі Приймальної комісії закладу освіти, які відбулися під час вступної кампанії 2022 року (4 заклади освіти);
- ✓ відсутня інформація про наявність адреси електронної пошти Приймальної комісії, однак на сайті закладу освіти така інформація містить декілька позицій без ознаки «основної» адреси, що може слугувати потенційним вступникам неможливістю встановлення зворотнього зв'язку (22 заклади освіти);
- ✓ не оновлено інформацію про адресу комісії (особливо спостерігається така тенденція серед переміщених закладів освіти), що унеможлиблює налагодження прямої комунікації із Приймальними комісіями закладів освіти (11 закладів освіти);
- ✓ відомості про дати роботи Приймальних комісій закладів освіти не відповідають вимогам Порядків прийому (38 закладів освіти).

З метою уникнення непорозумінь в налагодженні повноцінної комунікації між Приймальними комісіями закладів освіти і вступниками Служба рекомендує закладам освіти перевірити наявну інформацію про основні дані закладу освіти (телефони, електронна адреса, офіційна адреса інтернет-сайту тощо), та, постійно підтримувати в актуальному стані відомості про Приймальні комісії під час вступних кампаній наступних років. Служба нагадує, що актуальність інформації в ЄДЕБО слугує альтернативним джерелом контактних даних у разі технічної відсутності доступу до інших інтернет-джерел про заклад освіти не тільки для потенційних вступників, а й для всіх зацікавлених сторін освітнього процесу.

4. Окремі питання оприлюднення інформації на офіційних сайтах (вебсторінках) закладів освіти під час вступної кампанії.

В рамках програми вивчення Службою перебігу вступної кампанії 2022 враховуючи умови дії воєнного стану у відмінність від попередніх років було змінено формат вивчення оприлюднення інформації закладами освіти на їхніх офіційних сайтах (веб-сторінках). Замість визначення конкретних закладів освіти для здійснення аналізу за певним переліком параметрів, Службою цього рік вивчалася інформація за кожним визначеним параметром (відповідно до вимог Порядків прийому) певного переліку закладів освіти.

Службою вивчено питання щодо розміщення інформації стосовно організації вступу закладами освіти з урахуванням вимог щодо мотиваційних листів. Порядками ФПВО та ВО встановлено, що вимоги до складання вступниками мотиваційних листів затверджуються (визначаються) Приймальними комісіями та мали бути оприлюднені не пізніше 01.06.2022. Серед проаналізованих Службою офіційних сайтів закладів освіти в частині доведення до вступників зазначеної інформації (49 закладів фахової передвищої освіти та 41 заклад вищої освіти) виявлено, що **станом на 30.08.2022 майже кожен сьомий заклад не розмістив вчасно інформацію щодо складання вступниками мотиваційних листів** (про що свідчать

можливості перегляду властивостей завантажених документів) та **2 заклади освіти приватної форми власності не оприлюднили такі вимоги.**

Не менш значним питанням вивчення став аналіз інформації на сайтах 26 закладів фахової передвищої освіти державної форми власності щодо **оприлюднення інформації про розроблені програми творчих конкурсів, форми їх проведення, оприлюднення розкладів проведення та результатів оцінювання.** За результатами вивчення інформації, яка була оприлюднена закладами освіти, позитивною рисою слід відмітити наявність в програмах творчих конкурсів та в самих Правилах прийому детальної інформації щодо способу(ів) комунікації з консультаційних питань проведення творчих конкурсів. Однак, Службою виявлено 3 заклади освіти, які на своїх сайтах не оновили Програми творчих конкурсів (затверджені в 2020, 2021 роках). Також під час вивчення питання щодо інформації про творчі конкурси Службою приділено особливу увагу вчасності розміщення відомостей про результати проведення творчих конкурсів цих закладів освіти. Майже всі заклади освіти оприлюднили вчасно (відповідно встановленого закладами розкладу) результати, або з мінімально допустимими відхиленнями (не більше однієї-двох діб).

Під час перебігу вступної кампанії 2022 року Службою проаналізовано наявність Програм індивідуальних усних співбесід на сайтах 68 закладів вищої освіти. Станом на 15.09.2022 Службою проаналізовано сайти 42 закладів вищої освіти щодо наявності Програм індивідуальних усних співбесід для вступників на основі повної загальної середньої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра, та, 26 сайтів закладів вищої освіти щодо наявності Програм індивідуальних усних співбесід для вступників на здобуття освітнього ступеня магістра. Зокрема Службою було приділено увагу на наявність порядку оцінювання за результатами індивідуальної усної співбесіди та наявність структури підсумкового бала. За результатами аналізу інформації Службою встановлено, що 3 заклади вищої освіти **оприлюднили на офіційних сайтах замість затверджених Програм індивідуальних усних співбесід посилання лише на затвердені Міністерством освіти і науки України програми зовнішнього незалежного оцінювання.**

Не залишилося осторонь питання вчасного оприлюднення списків рекомендованих до зарахування (зокрема, за кошти фізичних та/або юридичних осіб). Службою здійснено вибіркового аналізу наявності зазначеної інформації на офіційних сайтах 36 закладів освіти (у тому числі 22 закладів освіти приватної форми власності). Слід звернути увагу, що всіма закладами освіти вчасно були оприлюднені «перші» списки рекомендованих до зарахування. Однак, Службою встановлено, що 5 з зазначених закладів освіти **не підтримували інформацію про рекомендації до зарахування (коригування списків рекомендованих) в актуальному стані.** Враховуючи, що цього року вступна кампанія по строках перетинається із початком освітнього процесу, такий фактор може бути обумовлений навантаженням для представників Приймальних комісій закладів освіти. Але, такий підхід не позбавляє відповідальності керівників закладів освіти за достовірність та актуальність інформації про перебіг вступної кампанії.

Враховуючи вищезазначене, Служба рекомендує закладам освіти при організації вступних кампаній наступних років приділити окрему увагу питанню відкритості і прозорості діяльності Приймальних комісій закладів освіти задля повноцінного та об'єктивного представлення інформації для потенційних вступників на офіційних сайтах (веб-сторінках).

5. Аналіз роботи гарячої телефонної лінії Служби під час перебігу вступної кампанії 2022 року.

На період вступної кампанії 2022 року в межах роботи консультативної гарячої лінії Службою було прийнято близько пів тисячі дзвінків. Крім того, Службою було опрацьовано 188 звернень, які надходили на визначену електронну адресу з питань дотримання закладами освіти вимог законодавства щодо прийому на навчання.

Слід відмітити, що в умовах, які ускладнені воєнним станом, простежується відповідальна робота Приймальних комісій закладів освіти. У разі виникнення питань, які набували масового характеру, оперативна співпраця Служби з Міністерством освіти і науки України, Технічним адміністратором ЄДЕБО ДП «Інфоресурс», Українським центром оцінювання якості освіти дозволила уникнути значних ускладнень щодо забезпечення доступу всіх вступників до здобуття вищої та фахової передвищої освіти.

Однак, Служба звертає увагу закладів освіти на окремі ситуації, які найчастіше порушувалися вступниками під час перебігу вступної кампанії 2022 року:

- ✓ Зобов'язання вступників надати оригінал документа про раніше здобуту освіту (попри наявність відомостей в Реєстрі документів про освіту) або результати національного мультипредметного тесту в паперовому вигляді як показник виконання вимог до зарахування.
- ✓ Повідомлення вступникам засобами телефонного зв'язку про «ймовірне» отримання рекомендації без оприлюднення такої інформації щонайменше в ЄДЕБО з відображенням в електронному кабінеті вступника.

Під час здійснення вивчення організації та проведення закладами освіти вступної кампанії 2022 року Службою вживались оперативні заходи щодо усунення закладами освіти виявлених недоліків.

Підсумовуючи вищевикладене, з урахуванням функціонування закладів освіти в умовах війни, Служба вважає, що організація та проведення закладами фахової передвищої та вищої освіти вступної кампанії у 2022 році відбулися на належному рівні.